

5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter förslagsvis	114 300
	Summa kronor 8 381 700
b) till <i>Byggnadsstyrelsen: Avlöningar</i> för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 8 381 700 kr.	
c) till <i>Byggnadsstyrelsen: Omkostnader</i> för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 998 000 kr.	

Stockholm den 24 januari 1963

Knut Johansson

Einar Eriksson

Nr 243

Av herr **Nilsson, Ferdinand, m. fl.** i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar.*

(Lika lydande med motion nr 288 i Andra kammaren)

Vid flera riksdagar har i motioner påtalats den stora eftersläpningen beträffande utbetalande av statsbidrag till för länge sedan färdigställda arbeten för vatten och avlopp. Förutom om höjda anslag har framställning gjorts om framläggande av en plan för eftersläpningens snara avveckling. Det är för kommunerna, som för utveckling av sina tätorter behöver vatten och avloppsledningar liksom avloppsreningsverk, av värde att kunna bättre bedöma när de verkligen kan få de statsbidrag som härför ställts i utsikt. I stället har eftersläpningen år från år vuxit vilket för kommunerna direkt medfört likviditetssvårigheter och ränteförluster. Till saken hör dessutom att medan den byggnadspolitik, för vilken lösandet av de sanitära problemen är en nödvändig förutsättning, gynnas genom låneprioritering och även i fråga om räntorna, har byggande av vatten- och avloppsanläggningar konsekvent satts i stryckklass.

När eftersläpningen påtalats har också berörts det förhållandet att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen såsom en anledning till eftersläpningen anført, att sådana anläggningar mer och mer kommit att avse glesare bebyggelser av tätortskaraktär med längre ledningar. De därav ökade kostnaderna skulle således ha föranlett eftersläpningar. Detta innebär i klartext att det är till icke ringa del landsbygds- och glesortskommuner som får vänta på bidragen och som träffas av likviditetssvårigheter samt ränteförluster. I den mån som de därav ser sig nödsakade att anlita skattemedel för utgifternas finansiering medför detta att skattetrycket ökas i ofta redan hårt skattetyngda kommuner.

Enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens bidragsframställning för 1963/64 upp-

gick eftersläpningen, uttryckt i *beräknad anläggningskostnad* för företag med "påbörjande tillstånd" som icke fått ut bidragen, till 850 milj. kr. Riksdagen har upprepade gånger fäst regeringens uppmärksamhet på den ogynnsamma utvecklingen. Likafullt konstaterar väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att *eftersläpningen ökar*, både innevarande och de närmast följande åren. Under den föga realistiska förutsättningen att kostnadsutvecklingen blir oförändrad vågar emellertid styrelsen antagandet att en höjning av anslaget för bidragsgivningen från nu 55 milj. kr. till 70 milj. kr. skulle ej blott omedelbart något förkorta den nuvarande sexåriga väntetiden på att få bidragspengarna utan också så småningom medföra att eftersläpningen skulle vara avverkad om ett årtionde eller närmare bestämt under budgetåret 1972/73.

Styrelsen anger att den kraftiga reduktionen av bidragsprocenten som beslöts 1959 skulle "slå igenom" under budgetåret 1965/66. Styrelsen betonar också att det från bidragsgivarnas synpunkt måste vara ett starkt önskemål att eftersläpningen i bidragsgivningen med därav följande ränteförlust skall upphöra så snart som möjligt, särskilt med hänsyn till den sänkning av bidraget till genomsnittligt 20 procent av anläggningskostnaden som den nya bidragsförfattningen (SFS 251/59) innebär.

Det är givet att den förhöjning av anslaget till 70 milj. kr. som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslår och som i statsverkspropositionen tillstyrkes är betydande, både i jämförelse med det nuvarande anslaget, 55 milj. kr., och med anslagen under tidigare år. Å andra sidan säger oss redan eftersläpningens storlek att dessa anslag varit otillräckliga. Det är icke heller tilltalande att konstatera hur på detta sätt tidigare gällande anslagsprocent i realiteten beskurits icke oväsentligt till sin verkan genom denna praxis att låta kommunerna i årtal vänta på och förränta de pengar de skulle ha fått obeskurna. Att det förhöjda anslaget även enligt departementschefens uppfattning är i knappaste laget framgår av hans ställning till frågan om bidragen till avloppsreningsverk. För närvarande gäller att styrelsen får av anslaget för 1962/63 använda 6 milj. kr. för beviljande av förtursbidrag eller direktbidrag till avloppsreningsverk. Styrelsen finner det angeläget från vattenvårdssynpunkt att tillkomsten av dylika reningsverk ytterligare främjas samt föreslår att det därför avsedda delbeloppet av anslaget för 1963/64 ökas till 10 milj. kr.

Departementschefen säger:

"Då jag anser det angeläget att den nuvarande bidragsbalansen avverkas i snabbast möjliga takt kan jag däremot icke nu biträda förslaget att ytterligare medel skall ställas till förfogande för beviljande av s. k. förtursbidrag till avloppsreningsverk.

Anslaget torde sålunda böra uppföras med (55 + 15) 70 mkr."

Det är obestridligt att "snabbast möjliga takt" varit och är välbefogad när det gäller att motverka den alltfört under de närmaste åren *växande* eftersläpningen. Men mycket vägande skäl på vattenvårdens område talar även för att till väg- och

vattenbyggnadsstyrelsens förfogande ställes det belopp av 10 milj. kr. som av styrelsen ifrågasatts. I överensstämmelse härmed föreslås,

att riksdagen skall besluta

att till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar för budgetåret 1963/64 anvisas ett reservationsanslag av 74 milj. kr. ävensom

att av detta anslag högst 10 milj. kr. av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen må disponeras för förtursbidrag eller direktbidrag till avloppsreningsverk.

Stockholm i januari 1963

Ferdinand Nilsson

i Kungsängen

T. V. Mattsson

Harald Pettersson

Georg Carlsson

i Arla

Bertil Jonasson

Torsten Andersson

Nr 244

Av herr **Nilsson, Yngve**, och herr **Arvidson**, om förbättring av postförbindelserna i glesbygder.

(Lika lydande med motion nr 285 i Andra kammaren)

Stockholm den 24 januari 1963

N. Yngve Nilsson

J.-A. Arvidson